

Spørsmål kapitel 9

1. Hvordan arbeider vi med å se barnehagens verdigrunnlag, formål og innhold i sammenheng med fagområdene?

Vi lager temaplan ut fra RP og våre verdigrunnlag. DUÅ

2. Er undring, utforskning og skapende aktiviteter en del av vårt arbeid med fagområdene?

Til dels. Jorunn er god til dette, men vi synes at vi alle kan bli mye bedre mye flinkere til å få dette i hverdagen. Skapende aktivitet-vi trenger å bli mye flinkere. Vi kan få inspirasjon fra fantasifantasten og Reggio Emilia.

Ja, innenfor kunst, kultur og kreativitet og natur, miljø og teknikk. Det er gjennomgående på alle fagområder. Vi skaper ting igjennom året. Vi har hatt flere samlinger med undrende spørsmål.

3. Hvordan kan vi sikre at leken er utgangspunkt for arbeidet med fagområdene?

Ved å presentere materiell som har med fagområdene å gjøre i kort/gjennomtenkt periode.

Planlagt fra oss voksne som blir en del av barnas lek. Planlagte aktivitet blir lek senere. Eksempel på barnas premisser, Dinosaur. Sikre at vi har fagområdene inne på planen vår.

4. I hvilken grad tar vi utgangspunkt i barnas interesser, synspunkter og engasjement i arbeidet med fagområdene?

Variierende. Vi glimter til innimellom, for eksempel dinosaurlek. Men vi kan mye bedre. Blir litt forstyrret ab at vi har så rutineting vi må gjøre.

Kan absolutt bli flinkere. Kan ha flere prosjekter på barnas premisser. Men det har med tid å gjøre også. Barna får stort sett gjøre det de vil, og ingen blir tvunget til noe de ikke vil.

Språk tekst og kommunikasjon

5. Hvordan jobber vi med å skape et variert språkmiljø der barna opplever glede ved å bruke språket?

Vi rimer, setter ord på ting, synger, språkglede, BRAVO, Kims lek og tøyser.

Jorunn har språksamling hver uke. Vi leser bøker hver dag. Vi er på lesestund inne o på biblioteket ca en gang i måneden. Vi spiller diverse spill som legger opp til bruk av språk. Vi synger sanger, bruker rim og regle. Lek aleine og coaching. Vi har boksavene synlig på avdeling. Vi har førskolebok med tall, telling og bokstaver m/mer.

10. Hvordan kan vi sikre at arbeidet med språk skjer innenfor meningsfulle, engasjerende og kognitivt utfordrende samtaler med barna? **God opplæring av personalet. Dvs. jobbe masse med bevissthet \ rundt språkarbeid. Og vi må være pålogget og ha folk nok. ..**

Stille spørsmål, åpne spørsmål både i samlinger og i en til en samtale. Under måltid og ved lesing av bok.

11. Er vi bevisste på å invitere barna inn i ulike type samtaler hvor de får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål?

Vi er gangske bevisste.

Noen ganger er vi bevisst på det. Vi må være mer bevisst og om hvem vi stiller spørsmål til, gruppe, 1-1 eller bare noen barn.

Kropp, bevegelse, mat og helse

12. På hvilke måter kan vi legge til rette for mat- og måltidsaktiviteter som bidrar til samtaler, fellesskapsfølelse og deltagelse hos barna?

Vi kan ta de med på butikken, vi kan ta de med i matlagingen (sette av tid til det). Snakke om maten, dyrket, høstet og fisket.

Deltakelse, matlaging, prate om måltidet når vi sitter rundt bordet. Grilling på bål, gode samtaler der alle opplever det samme. Samtaler om hva barna liker å spise, å velge hva de vil ha.

13. Hvordan kan vi gjennom mat- og måltidsaktiviteter støtte og berike barnas initiativ, sanseopplevelse, undring, kreativitet, lærelyst og tiltro til egne evner?

Ta de med i avgjørelser. Sanseopplevelse: Servere ulik mat og la barna smake på det. La barna ta del i å få tak i maten, plukke, kjøpe og høste. Tiltro til egne evner, rose når de spiser fint, smaker. Ros, samtale om mat ved bordet og i samling.

14. På hvilken måte kan måltidene fungere som arena for å ivareta det enkelte barns identitet, utvikle kulturell kompetanse og interesse for ulike matkulturer?

Mat fra ulike land, ynglingsrett, snakke om og smake på mat fra ulike land også norsk matkultur.

Samenes nasjonaldag, internasjonal måned, mat fra Polen, Thailand, og Sierra Leone. Vi smaker på ny og spennende mat, få høre om andre kulturer, land og språk osv

15. Hvordan benytter vi omgivelsene i barnehagen og i nærmiljøet til å gi barna allsidig bevegelseserfaringer, slik at alle barna opplever trivsel, glede og mestring i kroppslig lek?

Gapahuken- alle får og tar (blir utfordret litt)de utfordringer som passer for dem.

Vi går til Hillandsvannet, fotballbanen, gapahuken, indianerskogen, etc. Voksne deltar i lek. Flinke til å skubbe, klatre etc. Vokser på motivasjon og veiledning.

16. Hvilke muligheter har barna til å leke i utfordrende miljøer som muliggjør spenningsfylt lek?

Gapahuken- alle får og tar (blir utfordret litt)de utfordringer som passer for dem.

Klatring på berg, klatring på stativet.

Kunst, kultur og kreativitet

17. Hvordan gir vi barna tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer?

Vi kjører bil i bakken, klatrer til Gapahuken, de små klatrer i barnehagen, større fart på dissen, leke med vann, bekk, tur til Peprane- bratt.

Et bord står tilgjengelig med saks, lim, ark og blyanter etc. Barna får stort sett gjøre det de vil. Lekene er lett tilgjengelig.

18. Hvordan bruker vi planer og spontane situasjoner til å gi barna erfaring med billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk

Tegnesaker tilgjengelig, formingsaktiviteter, pærler, togbanen, klosser. Stoler som de kan leke med, spill. Her kan vi bli mye flinkere, for vi har lite tilgjengelig i hverdagen.

Her har vi mye å gå på. Når det skjer ting er vi kreative og ting blir laget. Eksempel: foreldrekafe-sangog drama. 17.mai-bilder og tegninger etc.

19. I hvilke aktiviteter og situasjoner kan vi legge til rette for estetiske erfaringer med utgangspunkt i barnas interesser, utforskning, fordupning og progresjon?

Vi gjør det som står på planen, men planen har rom for spontanitet. Men har kan/må vi skjerpe oss, for ungene får lite erfaring med kunst, musikk og dans/drama.

Natur, miljø og teknologi

20. Hva legger vi i teknologi og hvordan kan vi jobbe med det hos oss?

21. Hvordan bidrar vi som rollemodeller for at barna skal bli glade i naturen?

Vi er glade når vi er på tur. Vi oppmuntrer barna til å like dyr. De lærer opp til å ikke kaste bross og er med å plukker bross i nærmiljøet.

22. Hvordan kan vi bidra til at barna får utforske, reflektere og eksperimentere videre når de opplever eller er nysgjerrige på naturfenomener?

Internett, film, har lagd vulkan.

23. Er vi bevisste på å legge til rette for mangfoldige naturopplevelser?

Vi er flinke til å legge til retter for mangfolddigenaturopplevelser. Lite kreativ på tur.

Antall, rom og form

24. Hvordan kan vi jobbe med å stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning?

Cathrine skal lete etter problemløsningshatten for å løse problem. Coaching-DUÅ, Give med 5 , sinna glad termometer.

25. Hvordan legger vi til rette for at barn får matematiske erfaringer gjennom lek?

*Ved butikklek, mattespill, ipad,tellebøker, lotto(form /farge)
Være mer bevisst på riktig talemåte.*

26. Hvordan jobber vi med bruken av matematiske begreper aktivt med barna?

Etikk, religion og filosofi

27. Hvordan bidrar vi til at barna får kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider fra ulike religioner og livssyn?
28. Tar vi oss tid til å la barna selv få reflektere, undre seg over spørsmål og finne svar?
29. På hvilken måte støtter vi voksne opp under filosofiske spørsmål?

Nærmiljø og samfunn

30. Hva kan vi trekke frem fra vårt nærmiljø, lokalhistorie og lokale tradisjoner?
31. Hvordan kan vi gi barna begynnende kjennskap til menneskerettighetene og spesielt barnekonvensjonen?

32. Hva gjør vi for å motvirke diskriminering, fordommer, stereotyper og rasisme?